

NUMER 4/2024

PANORAMA

Uniwersytetu Trzeciego Wieku Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

projekt współfinansuje
miasto stołeczne
Warszawa

SGH

Szkoła Główna
Handlowa
w Warszawie

W NUMERZE:

**FESTIWAL TAŃCA
W SKARŻYSKU KAMIENNEJ**

Konsultacje Paktu Na Rzecz Seniorów 2025

PARTNERZY OBCHODÓW 50-LECIA RUCHU UTW

**Branżowa Komisja Dialogu Społecznego ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku
działająca w ramach Forum Dialogu Społecznego m. st. Warszawy**

Opinia do projektu Paktu Na Rzecz Seniorów 2025 r.

Branżowa Komisja Dialogu Społecznego ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku, reprezentująca 42 warszawskie UTW, dalej (KOMISJA), zapoznała się z roboczym projektem **Paktu na Rzecz Seniorów 2025** (dalej PAKT), przedstawionym przez Przewodniczącą Krystynę Lewkowicz na posiedzeniu w dniu 31 października 2024 r.

Projekt Paktu został przesłany do wszystkich UTW w Polsce, zawieszony jest także na stronie www.fundacjaoputw.pl i www.utwsgh.waw.pl i każdy z liderów UTW i działaczy senioralnych miał możliwość poddania go analizie w ramach swojej organizacji i lokalnego środowiska.

Po scaleniu wyników I etapu społecznych konsultacji B KDS ds. UTW przedstawia swoje stanowisko.

Komisja wyraża głębokie uznanie dla autorów projektu Paktu, którzy wnieśli ogromny wkład pracy społecznej i wykazali się głęboką znajomością tematyki senioralnej, rozległymi kompetencjami i wnikliwością ocen stanu faktycznego.

Budzi uznanie już sama konstrukcja Paktu, która w części I przedstawia strategię i kierunki działań własnych, a zatem mobilizuje Uniwersytety Trzeciego Wieku do poszerzania i doskonalenia swojego programu i warsztatu działania, podnoszenia kompetencji liderów UTW, tworzenia systemowego wolontariatu i poszerzania oferty programowej jako reakcji na nowe wyzwania, jakie zachodzą w otoczeniu.

Do programów i strategii działania ruchu UTW przyjęto m.in. tak nowatorskie zadania jak procedury zarządzania ryzykiem projektu, standaryzacji jakości i sprawności organizacyjnej UTW, przeciwdziałanie kryzysom przywództwa, tworzenia partnerstw i sieciowania organizacji.

Zwrócono uwagę także na działania wspierające kondycję i kompetencje liderów UTW w postaci pomocy prawnej oraz psychologicznej, przeciwdziałającej kryzysom osobowościowym i zjawiskom wypalenia zawodowego.

Pakt zawiera także kierunki działań w zakresie dalszej konsolidacji ruchu senioralnego w Polsce, reprezentowanego m.in. przez rady seniorów różnych szczebli, organizacje obywatelskie, wolontariackie i pomocowe jak również problemy aktywizacji rynku pracy dla seniorów i rozwoju srebrnej gospodarki, sprzyjającej bezpieczeństwu, podnoszeniu poziomu życia i wydłużaniu samodzielności seniorów.

Co ważne i godne podkreślenia, kierunki działań zawartych w Palcie mają charakter uniwersalny i mogą mieć zastosowanie w każdej organizacji senioralnej.

Część II Paktu zawiera jasno sformułowane, dobrze uzasadnione i precyzyjnie zaadresowane postulaty pod adresem władz publicznych, samorządów i społeczności lokalnej.

Dotyczą one niezwykle szerokiej tematyki m.in. inicjatyw legislacyjnych, przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na wiek i marginalizacji społecznej osób starszych, ich bezpieczeństwa, zdrowia, poszanowania praw i wielu innych aspektów składających się na ogólną ocenę sytuacji osób starszych.

Taka forma inspiruje i mobilizuje władze publiczne i samorządowe do podjęcia określonych działań, zwłaszcza w obliczu czekającej je ewaluacji efektywności senioralnych projektów, przewidzianej i postulowanej jako obligatoryjna część procedur Paktu.

Pakt podkreśla wagę etapu jego konsekwentnego wdrażania, bowiem decyduje on o sku-

teczności programu, jak również potrzebę rzetelnej ewaluacji realizowanych programów rządowych i samorządowych na rzecz seniorów.

Za cenną okoliczność Komisja uważa fakt, iż taka forma dokumentu programowo-strategicznego nie ma charakteru wyłącznie roszczeniowego, a pokazuje odpowiedzialne, ekspansywne i nowatorskie podejście samych seniorów do rozwiązywania swoich problemów i sprzyja prowadzeniu społecznego dialogu w tym zakresie.

Jeden z postulatów Paktu, który w toku dyskusji ujawnił odmienne zdania, to rekomendacja powołania odrębnej instytucji **Rzecznika Praw Osób Starszych** (RPOS).

Komisja wyraża pozytywną opinię do tego postulatu z następującym uzasadnieniem.

Doceniamy zaangażowanie kolejnych Rzeczników Praw Obywatelskich w problematykę, promowanie i ochronę praw osób starszych.

Bardzo pozytywnie oceniamy także prace Zespołu ekspertów ds. osób starszych działającego w ramach RPO.

Jednak przedmiot i zakres zainteresowań RPO jest ogromny i wciąż się poszerza, np. o problemy emigrantów, a jednocześnie problematyka senioralna także musi wychodzić na przeciw nowym zjawiskom i wyzwaniom, w tym podejmować zmasowane działania przeciwdziałające dyskryminacji ze względu na wiek mające miejsce w różnych obszarach życia społecznego i zawodowego oraz poprawiające szeroko zdefiniowane bezpieczeństwo osób starszych.

Takie działania wymagają badań, koncepcji, logistyki, środków finansowych i stałego zaangażowania wyspecjalizowanej kadry.

Zatem na wzór wzmocnienia problematyki senioralnej w ramach rządu powołania odrębnego Ministra ds. polityki senioralnej na szczeblu KPRM, **Komisja popiera postulat o powołanie odrębnej instytucji Rzecznika Praw Osób Starszych**, który będzie mógł skupić swoje działania wyłącznie na problemach i ochronie praw osób starszych.

Działania RPOS muszą, co oczywiste, być spójne z kluczowymi dokumentami i inicjatywami strategicznymi Rzecznika Praw Obywatelskich oraz wykorzystywać i rozwijać dotychczasowy dorobek Zespołu ekspertów ds. osób starszych RPO.

Propozycje uzupełnień PAKTU

Komisja proponuje uzupełnić zagadnienia wyszczególnione w p. 3 Paktu o zapis: *Środowisko UTW wnosi do Ministra Finansów o wprowadzenie ulgi podatkowej (odpisu od dochodu) z tytułu udokumentowanego korzystania z usług zdrowotnych i zabiegów prywatnej służby zdrowia.*

Uzasadnienie:

Wielomiesięczne, a nawet wieloletnie kolejki do lekarzy specjalistów i oczekiwania na zalecane zabiegi rehabilitacyjne i operacje, zagrażają życiu i zdrowiu pacjentów.

W sytuacjach kryzysowych wymuszają korzystanie przez seniorów, i nie tylko, z prywatnych porad, usług i zabiegów, bowiem są to procedury ratujące życie, a co najmniej niezbędne do zahamowania rozwoju choroby i podtrzymania sprawności.

Koszty prywatnych usług medycznych, diagnostycznych, stomatologicznych, protetycznych, rehabilitacyjnych, szpitalnych, chirurgicznych itp. są w odniesieniu do poziomu emerytur i rent seniorów relatywnie wysokie.

Seniorzy korzystają jednak z nich z konieczności i to w coraz szerszym zakresie, odmawiając sobie zaspokojenia innych, podstawowych potrzeb, bowiem od tego zależy ich zdrowie, a nawet życie.

Komisja rekomenduje uczestnikom IV Wielkiego Kongresu UTW przyjęcie przez aklamację **Paktu Na Rzecz Seniorów 2025** i aktywne włączenie się w proces wdrażania jego postanowień w codziennej praktyce UTW.

Wyniki konsultacji scalała i przekazuje z rekomendacjami.

Sekretarz Projektu Obchodów 50 - lecia ruchu UTW
Katarzyna Marczyk
Kontakt: kmarczyk15@gmail.com

Opinia do programu obchodów 50-lecia ruchu UTW oraz ustalenia Parlamentarnego Zespołu ds. UTW

W dniu 19 grudnia 2024 r. odbyło się pierwsze posiedzenie Parlamentarnego Zespołu ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku po ukonstytuowaniu się jego nowego składu pod przewodnictwem posła Piotra Kandyby.

Krystyna Lewkowicz, Prezes Ogólnopolskiego Porozumienia UTW- będącego głównym realizatorem obchodów centralnych i koordynatorem obchodów regionalnych 50-lecia ruchu UTW przedstawiła Zespołowi i gościom ramowy program obchodów rozłożonych w czasie na lata 2024 i 2025 oraz omówiła główne problemy, z jakimi borykają się organizatorzy. Na przestrzeni 2024 r. odbyło się wiele wydarzeń konferencyjnych, plenerowych, sportowych jak również eliminacje senioralnych zespołów artystycznych do występu w Teatrze Wielkim w czasie IV Kongresu UTW.

Rozległość programowa obchodów, uniwersalność prezentacji problemów dotyczących szerokiego grona polskich seniorów, międzynarodowy charakter, liczba i specyfika gości, w tym z ok. 30 polonijnych UTW, to walory programu jednak generujące ogromne koszty, więc głównym problemem jest montaż finansowy budżetu.

Koszty udostępnienia na organizację IV Wielkiego Kongresu UTW w dniu 19 maja 2025 r. obiektu Teatru Wielkiego w Warszawie zobligowało się pokryć Miasto st. Warszawa, natomiast to Organizator czyli OP UTW zostało obciążone obowiązkiem całkowitego finansowania programu obchodów.

Na szczęście producenci, banki i inne instytucje dobrze rozumieją specyfikę zrównoważonego rozwoju, tj. konieczność angażowania się w problemy społeczne, bowiem w codziennej praktyce realizują strategię społecznej odpowiedzialności biznesu.

Umowy sponsoringowe stanowiące źródło finansowania tych kosztów mają konstrukcję umowy o wykonanie określonych w umowach bardzo obszernych pakietów usług na rzecz Sponsora, co utrudnia realizację programu projektu i wymaga angażowania środków własnych organizatora.

Negocjacje w tym zakresie wciąż trwają, i chociaż dobrze rokują to ich niezwykle skomplikowane i przewlekłe procedury powodują ogromne perturbacje z finansowaniem bieżących zadań.

W drugiej części omówiono Pakt Na rzecz Seniorów. Jest on adresowany zarówno do UTW i innych organizacji senioralnych bowiem określa kierunki ich strategii, a ponadto zawiera rekomendacje i postulaty pod adresem władz publicznych w zakresie

kierunków polityki senioralnej. Ważny będzie etap jego realizacji, bowiem warunkuje on skuteczność proponowanych rozwiązań.

Po dyskusji, zapadły następujące ustalenia:

1. Parlamentarny Zespół ds. UTW po zapoznaniu się z dwuletnim programem obchodów jubileuszowych i wyraża uznanie i pełne poparcie dla jego realizacji.
2. Parlamentarny Zespół ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku obejmuje Honorowym Patronatem wydarzenia składające się program obchodów 50-lecia ruchu UTW, w tym IV Wielki Kongres UTW;
3. Udziela zgody na posługiwanie się logotypem Parlamentarnego Zespołu ds. UTW we wszelkich publikacjach i innych dokumentach powstałych w związku z realizacją programu obchodów 50-lecia ruchu UTW;
4. Udzieli poparcia dla procedowanego projektu uchwały Senatu RP honorującego 50-letni dorobek ruchu UTW. Wystąpi w tej sprawie z odpowiednią petycją do Marszałka Senatu RP Małgorzaty Kidawy Błońskiej.
5. Pozytywnie opiniuje Pakt Na Rzecz Seniorów jako dokument programowo-strategiczny dla ruchu UTW ale też mający charakter uniwersalny odnoszący się do problematyki całego ruchu senioralnego w Polsce;
6. Parlamentarny Zespół ds. UTW wspierał będzie środowisko UTW na etapie procedowania rozwiązań wdrażających Pakt Na Rzecz Seniorów w życie.

**W imieniu Parlamentarnego Zespołu ds. UTW
Poseł Piotr Kandyba - Przewodniczący**

Od Zespołu redakcyjnego

Dziękujemy serdecznie wszystkim respondentom, którzy zechcieli pochylić się na projektem Paktu Na Rzecz Seniorów 2025 i przesłać do zespołu redakcyjnego swoje uwagi, propozycje uzupełnień lub korekt. Wszystkie poddane były bardzo wnikliwej analizie i w zdecydowanej większości zostały uwzględnione.

Szczególne podziękowania kierujemy na ręce konsultantów naukowych Paktu prof. Janusza Szymborskiego i prof. Piotra Błędowskiego.

Z poważaniem
Sekretarz Projektu Obchodów 50.lecia ruchu UTW
Katarzyna Marczyk
Kontakt: kmarczyk15@gmail.com.

19 LISTOPADA 2024 R. HOTEL HILTON W WARSZAWIE

WYSTĄPIENIE KRYSZTYNY LEWKOWICZ W CZASIE ÓBRAD OKRĄGŁEGO STOŁU DOT. FUNKCJONOWANIA RAD SENIORÓW

Szanowni Państwo,

zaczę od wydarzenia historycznego jakim był I Kongres UTW w 2012 r. Wyartykułował on tezy, które wciąż są aktualne.

W dzisiejszej dyskusji nt. strategii działania rad seniorów ważne są:

Teza 1. Polityka senioralna musi być tworzona na wszystkich poziomach, zaczynać się oddolnie w gminach, w środowiskach lokalnych;

i tu pojawia się rola i wielkie zadania dla gminnych rad seniorów. Mogą one podejmować inicjatywy mające dla seniorów wielką wagę, a także opiniować decyzje organów gminy.

W wielu gminach doradztwo gminnych rad seniorów jest przez lokalny samorząd postrzegane jako ważny głos doradczy i inicjatywny w tworzeniu i realizowaniu polityki senioralnej dla lokalnej społeczności.

Teza 2. Podstawą skuteczności działania jest konsolidacja środowisk senioralnych i mówienie o ważnych sprawach jednym głosem.

Tę tezę środowisko UTW konsekwentnie realizuje zapraszając zawsze do współdziałania rady seniorów i inne organizacje senioralne, kiedy dzieje się coś ważnego, np. do Obywatelskiego Parlamentu Seniorów, na Kongresy UTW, do działań Branżowej Komisji ds. Osób Starszych i ds. UTW i in.

Nigdy nie stanowiliśmy dla siebie konkurencji, wprost przeciwnie współpraca ukierunkowana była na poszukiwanie rozwiązań optymalnych dla osób starszych, we wszystkich obszarach ich funkcjonowania, a jednocześnie z poszanowaniem odrębności każdego ze środowisk senioralnych.

Teza 3. Środowisko senioralne powinno mieć swoich promotorów/partnerów na szczeblu rządowym, parlamentarnym, samorządowym.

W okresie ostatnich 20 lat takimi partnerami stały się komórki ds. senioralnych, które powołano w samorządach wszystkich szczebli, pełnomocnicy Marszałków województw ds. seniorów, sejmowe i senackie komisje ds. senioralnych, a także Parlamentarny Zespół ds. UTW oraz ostatnio powołany Parlamentarny Zespół ds. rad seniorów.

Codzienną praktyką powinny być stałe kontakty robocze członków gminnych i powiatowych rad seniorów z parlamentarzystami w ich okręgach wyborczych, diagnozowanie problemów, wymiana informacji i prowadzenie stałego dialogu, promowanie dobrych praktyk, wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych i finansowych.

Kiedy z Posłem Michałem Szczerbą w latach 2012-2013 pracowaliśmy nad umocowaniem prawnym rad seniorów, już wtedy w trakcie procedur opiniujących w sejmie dało się wyczuć pewne opory ze strony środowisk samorządowych, chociaż nowelizacja ustawy nie była ani kosztowna, ani inwazyjna ani nie generowała dla samorządów żadnych zagrożeń.

Ostateczne brzmienie art. 5 c zawarte w nowelizacji ustawy było obarczone koniecznym kompromisem w stosunku do projektu wnioskodawców.

Późniejsza realizacja słynnego art. 5c przebiegała jednak znacznie lepiej niż się spodziewano, bowiem pojawiło się bardzo solidne wsparcie. W programach ASOS, Aktywni+, programach dotacyjnych samorządów uruchomiono specjalne ścieżki grantowe, aby wesprzeć powstawanie nowych rad seniorów, ich szkolenie, opracowywanie logistyki, programów działania, tworzenie stron internetowych i wiele innych inicjatyw wspierających rady i ich funkcjonowanie.

Zaangażowały się w ten proces regionalne i ogólnopolskie federacje zrzeszające UTW, organizacje pozarządowe jak Klon Jawor, TIT ę, Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych, Centrum Wolontariatu i inne.

Przypomnę, iż w toku tworzenia Obywatelskiego Parlamentu Seniorów radom seniorów przyznano parytet aż 25% wszystkich mandatów, mimo, iż było ich wtedy, w 2015 roku, ok 200. (a np. UTW – 525). Był to wyjątkowy ukłon w kierunku tych organizacji, aby były odpowiednio reprezentowane w tym nowatorskim, ogólnopolskim przedstawicielstwie osób starszych w Polsce.

W dyskusjach z radami seniorów wciąż pojawiała się teza, iż hamulcem działania jest brak osobowości prawnej skutkujący brakiem możliwości samodzielnego ubiegania się o dotacje.

Nabycie osobowości prawnej to trudna sprawa, ale jeśli chce się pomóc to pojawiają się natychmiast skuteczne procedury.

Przykładem dobrej praktyki finansowania jest Warszawska Rada Seniorów.

Władze Warszawy rozwiązały problem jej finansowania w ramach istniejącego stanu prawnego, poprzez ogłoszenie konkursu na obsługę WRS i organizacja, która wygrała konkurs otrzymała znaczne środki finansowe na realizację programu działania preferowanego przez Radę. Organizacja dokonuje też wszelkich rozliczeń dotacji i sporządza wymaganą sprawozdawczość. Ten proces kontynuowany jest do dziś.

Taka procedura jest dostępna dla każdego gminnego samorządu i uruchomienie chociażby małego grantu na 10.000 zł już znacząco poprawia możliwości działania.

Podobnie skuteczną ale jeszcze prostszą drogę wybrał Urząd Marszałkowski woj. mazowieckiego, bowiem przyznał każdej radzie seniorów kwotę 20-40 tys. rocznie na preferowane przez radę działania. Dotację rozlicza bezpośrednio urząd gminy.

Mimo tak otwartego stanowiska władz Warszawy i Mazowsza, nie wszystkie rady seniorów woj. mazowieckiego skorzystały z tej możliwości.

Powinniśmy wspólnie zdiagnozować przyczyny problemu, który sprowadza się do odpowiedzi na nurtujące pytanie.

Skoro rady seniorów uzyskały tak szerokie wsparcie i dobre warunki rozwoju to dlaczego po 10 latach funkcjonowania art. 5c a także jego dalszego rozszerzenia w roku ubiegłym na tworzenie powiatowych i wojewódzkich rad seniorów jest ich ok. 400 na 2477 gmin.

Są więc gdzieś jakieś hamulce i ukryte przyczyny, których nikt nie zdiagnozował i wyraźnie nie wskazał. Mam nadzieję, że przybliży ten problem dzisiejsza dyskusja.

” Programy działania, kierunki innowacyjnych rozwiązań będą skuteczne jedynie wtedy, gdy dysponujemy rzetelną diagnozą problemu.

Powstały liczne opracowania nt. rad seniorów, a nawet prace doktorskie skupiające się na statystykach, logistyce tworzenia, celach statutowych, badaniu struktury wiekowej, zawodowej członków itp. drugorzędnych zagadnieniach, ale nikt nie zadał tego pytania wprost i nikt rzetelnie **nie zbadał zjawiska relatywnie niskiej efektywności wprowadzonych regulacji prawnych i wielorakich form wsparcia.**

Można jedynie snuć domysły, iż przyczyn jest wiele i mają źródło zarówno w aktywności i krea-

tywności samych seniorów będących członkami rad, a także skrywanej niechęci lub bardzo słabej kondycji finansowej niektórych samorządów gminy.

Rady seniorów także reprezentują bardzo zróżnicowany poziom działania. Jedni członkowie są lokomotywami innowacji społecznych w gminie, ale niektórzy wyraźnie nie rozumieją misji i zadań, jakie stoją przed radą oczekując jedynie ze strony gminy zainteresowania i okazywania uwagi w postaci świadczeń typu wycieczka, wigilia, jajeczko itp.

Może anonimowe badania ankietowe ujawniłyby prawdziwe przyczyny niewielkiej skuteczności stworzonych regulacji prawnych.

Teraz Rady Seniorów mają już swoją Federację posiadającą osobowość prawną, więc podjęcie tego tematu powinno być już łatwiejsze.

Ważnym wydarzeniem jest też powstanie Parlamentarnego Zespołu ds. rad seniorów. To nowy ważny partner na szczeblu parlamentu, który może być promotorem i inicjatorem dalszych badań i rozwoju rad seniorów. Życzymy owocnej współpracy.

Teraz najbliższa przyszłość.

Ważnym wydarzeniem senioralnym będzie wielki jubileusz 50 lecia ruchu UTW. Problemy senioralne tego środowiska są w dużej mierze zbieżne z problemami wszystkich seniorów.

Chcemy aby w obchodach wzięły udział wszystkie środowiska, w tym oczywiście rady seniorów.

Pakt na rzecz seniorów, przygotowywany dokument programowo-strategiczny zawiera szereg rozwiązań wykraczających poza tematykę ściśle związaną z UTW. Większość postanowień odnoszących się do strategii działania ma bowiem charakter uniwersalny. Problemy środowisk senioralnych, zwłaszcza dotyczące zdrowia, bezpieczeństwa, dyskryminacji ze względu na wiek i wiele innych zawartych w Pakcie są bowiem podobne w całej populacji osób starszych.

Zapraszamy do udziału w konsultacjach tego ważnego dokumentu.

Publikowany jest na stronach internetowych www.fundacjaoputw.pl oraz www.utwsggwaw.pl.

Weźcie proszę udział w tworzeniu jego finalnej wersji bowiem jest to dokument mówiący o żywoitych problemach wszystkich ludzi starszych w Polsce.

Z pozdrowieniami
Krystyna Lewkowicz

SKARŻYSKO KAMIENNA, 20 LISTOPADA 2024 R.

IX Ogólnopolski festiwal tańca

W pięknym obiekcie Miejskiego Centrum Kultury w Skarżysku Kamiennej, odbył się już po raz dziewiąty Ogólnopolski Festiwal senioralnych zespołów tanecznych.

Niezwykłe talenty estradowe, lekkość, wdzięk, elegancja, ciekawe choreografie, piękne kostiumy, a przede wszystkim temperament i niezwykła radość życia emanująca z tancerzy - to najkrótsza recenzja tego wydarzenia.

Zespoły zaprezentowały się w bardzo zróżnicowanym charakterze i repertuarze.

Było uroczyście i narodowo, folklorystycznie i swojsko, regionalnie i egzotycznie, energetycznie i temperamentnie.

Każdy z zespołów zaprezentował się w dwóch odsłonach i zmienionych strojach.

Pierwsze miejsce zdobył zespół taneczny "ASSAYA" z Miejskiego Ośrodka kultury w Józefowie, drugie miejsce zespół "Jak nie my to kto" z UTW w Mińsku Mazowieckim, a trzecie miejsce zespół "GĘSAWA", działający przy Gminnym Ośrodku Kultury w Puławach.

Poza konkursem wystąpił świetny zespół wokalny-kabaretowy gospodarzy i organizatorów, UTW w Skarżysku Kamiennej.

Obserwatorami Festiwalu byli m.in. członkowie Komisji konkursowej rekomendującej senioralne zespoły do występu w czasie IV Wielkiego Kongresu UTW w Teatrze Wielkim w Warszawie, Krystyna Lewkowicz i Adrian Oleksiak.

- Jesteśmy pod wielkim wrażeniem, bo niezwykle wysoki poziom artystyczny senioralnego ruchu tanecznego, jaki mieliśmy okazję podziwiać zarówno dziś jak i w poprzednich miejscach eliminacji, zachwyca i budzi wielkie uznanie, a jednocześnie potwierdza wcześniejsze nasze obawy, że ostateczny wybór zaledwie kilku zespołów, jakie mogą wystąpić na deskach Opery Narodowej 19 maja 2025 roku będzie zadaniem niezwykle trudnym i zawsze pozostawi wśród członków jury niedosyt i poczucie

winy, że jakiś znakomity zespół nie został zakwalifikowany - powiedziała Krystyna Lewkowicz.

Powyższe fotografie mówią same za siebie.

Życzymy wiele satysfakcji z uprawiania tej wspaniałej sztuki, jaką jest taniec i sukcesów na kolejnych festiwalach.

K. Lewkowicz

zdjęcia: B. Brzezińska, A. Oleksiak

Partner IV Kongresu UTW

Szanowni Słuchacze UTW

Dobiega końca pierwszy rok realizacji programu obchodów 50-lecia ruchu Uniwersytetów Trzeciego Wieku. Obfitował w wydarzenia edukacyjne, konferencyjne i integracyjne realizowane na terenie całej Polski. Aktualnie wkroczyliśmy w ważny etap konsultacji społecznych **Paktu Na Rzecz Seniorów**, dokumentu programowo - strategicznego określającego program i strategię rozwoju UTW oraz rekomendacje i postulaty skierowane do władz publicznych w zakresie kierunków polityki senioralnej państwa i samorządu terytorialnego.

Przed nami uroczysty finał - **IV Wielki Kongres Uniwersytetów Trzeciego Wieku w Teatrze Wielkim - Operze Narodowej w Warszawie, w dniu 19 maja 2025 roku.**

Trwają także eliminacje zespołów senioralnych, z których najlepsze wystąpią na deskach Opery Narodowej w trakcie Kongresu.

Realizacja programu możliwa jest dzięki wsparciu ze strony firm rozumiejących znaczenie społecznej odpowiedzialności biznesu.

Cieszymy się, że udało nam się nawiązać współpracę sponsoringową z Partnerem, który w swojej działalności wspiera i promuje edukację, kulturę, ochronę dziedzictwa narodowego, sport oraz realizuje programy wolontariatu pracowniczego.

Środowisko UTW i ORLEN S.A. mają wiele wspólnych celów, tym bardziej jesteśmy zaszczycony możliwością współpracy przy wielowymiarowym projekcie senioralnym jak Jubileusz 50-lecia ruchu UTW w Polsce.

Zaangażowanie Orlen SA obejmuje zarówno sponsoring wydarzeń jubileuszowych, jak i program edukacyjny w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Czym jest społeczna odpowiedzialność dla ORLENU?

Społeczna odpowiedzialność to dla ORLEN reagowanie na potrzeby lokalnie, w szczególności w lokalizacjach, gdzie prowadzona jest działalność biznesowa Grupy Kapitałowej ORLEN. To nie wszystko – również na arenie międzynarodowej Grupa stara się być aktywna na tym polu.

ORLEN realizuje projekty na rzecz zrównoważonego rozwoju, w szczególności na rzecz sprawiedliwej transformacji energetycznej i ochrony środowiska i klimatu. Wspiera rozwój społeczności lokalnych oraz buduje trwałe i pozytywne relacje ze wszystkimi interesariuszami.

Czym jest zrównoważony rozwój?

Zrównoważony rozwój to taki styl życia, który bierze pod uwagę zarówno potrzeby obecnego pokolenia, jak i przyszłych generacji. Chodzi o to, by korzystać z zasobów naturalnych w sposób odpowiedzialny, nie marnować ich i nie zanieczyszczać planety.

W praktyce oznacza to ograniczenie nadmiernej konsumpcji, oszczędzanie energii, odpowiedzialne zarządzanie odpadami oraz dbanie o zdrowie nasze i środowiska. Dziś, w czasach rosnącego zanieczyszczenia i zmiany klimatu, to podejście jest ważniejsze niż kiedykolwiek.

Osoby dojrzałe mają wiele nawyków, które w sposób naturalny wspierają zrównoważony rozwój.

Choć wyzwania związane ze współczesną ekologią są nowe, dojrzałe osoby dzięki swoim doświadczeniom mają ogromny potencjał, aby promować i kształtować zrównoważony styl życia i zaszczerpieć je kolejnym pokoleniom.

Wiele nawyków i wartości, które były powszechne jeszcze kilka dekad temu i stosowane przez nas w sposób naturalny, wpisuje się w zasady zrównoważonego rozwoju, mimo że być może nie były one wówczas świadomie tak nazywane.

Odpowiedzialne korzystanie z zasobów, oszczędność i unikanie nadmiaru to wartości, które starsze pokolenie może przekazać młodszym, pomagając budować bardziej zrównoważoną przyszłość.

Jak widać, zrównoważony rozwój to nie tylko działania młodszych generacji – to styl życia, który starsze pokolenia znają i stosują od dawna. Warto jest on upowszechniania, kontynuacji i doskonalenia.

Małe kroki, codzienne praktyki i dobre nawyki wpajane od dziecka jak oszczędność zasobów naturalnych, unikanie nadmiaru, naprawianie i świadomość zakupowa, mogą wprowadzać wielkie zmiany w naszym otoczeniu. Każdy z nas ma wpływ na to, jak będzie wyglądać nasza przyszłość i przyszłość naszych dzieci oraz wnuków.

“Dzięki zrównoważonym wyborom możemy wspólnie stworzyć lepszy świat – to możliwe!”

Więcej o zrównoważonym rozwoju i naszej roli w jego kształtowaniu dowiedzie się Państwo z wykładu, który poprowadzi ekspert Firmy ORLEN w Auli Głównej Szkoły Głównej Handlowej na początku semestru wiosennego UTW SGH (luty/marzec) 2025 r.

Podczas wykładu zostaną poruszone m.in. praktyczne aspekty zrównoważonego stylu życia, takie jak oszczędzanie energii, świadome zakupy, odpowiedzialne gospodarowanie odpadami czy dbanie o zdrową dietę.

Wykład ma charakter otwarty, a więc zapraszamy do uczestnictwa słuchaczy innych warszawskich Uniwersytetów Trzeciego Wieku, a także studentów SGH. Będzie transmitowany on-line.

Serdecznie zapraszam!
Krystyna Lewkowicz
Prezes UTW SGH

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia życzymy wszystkim słuchaczom Panoramy UTW SGH zdrowia, radości i wielu magicznych chwil spędzonych w gronie najbliższych.

Niech ten wyjątkowy czas przyniesie Wam spokój, nadzieję i inspirację na nadchodzący rok.

*Wesołych Świąt
i szczęśliwego Nowego Roku 2024!*

Zeskanuj kod QR i dołącz do społeczności ORLEN Art & Science na Facebooku! Odkrywaj fascynujące treści z pogranicza sztuki i nauki.

Bank Polski

Rozmowa z Bartłomiejem Wypchło, p. o. Dyrektora Pionu Sprzedaży Detalicznej i Firm PKO Banku Polskiego

Niemal codziennie można w mediach usłyszeć informacje nt. oszustw na wnuczka, na policjanta, na prokuratora czy o fałszywych stronach internetowych. Te przestępstwa dotyczą także seniorów. Jak im przeciwdziałać?

Na tzw. fejki, czyli fałszywe informacje codziennie daje się nabierać tysiące ludzi. Według danych Narodowego Banku Polskiego średnia strata na finansowym scamie wynosi 9 tys. zł.

Najważniejsza więc jest stała edukacja i uczulanie seniorów na tego rodzaju zagrożenia. Uświadamianie im, że to nie są tylko informacje z mediów. Oszustwa telefoniczne czy internetowe mogą dotknąć każdego. Przestępcy regularnie zmieniają scenariusze swojego działania, więc trzeba mieć się na baczności. Dlatego lepiej dmuchać na zimne.

Jako PKO Bank Polski dbamy o rozpowszechnianie wiedzy na temat cyberbezpieczeństwa wśród seniorów. W całym kraju eksperci banku wraz z po-

licją czy władzami lokalnymi organizują szkolenia pod hasłem Bezpieczne Bankowanie.

Organizujemy liczne spotkania i staramy się docierać do różnych części Polski. Po frekwencji widać, że seniorzy są bardzo świadomi zagrożenia i szukają wiarygodnej informacji, jak się przed nim chronić. Wiele się mówi o tego typu oszustwach, ale jest to temat niewyczerpany i swoją wiedzę trzeba stale pogłębiać. Bardzo do tego zachęcam.

Pamiętajmy o podstawowych zasadach. Pracownik banku w rozmowie telefonicznej nigdy nie poprosi nas o dane do logowania czy pełne dane karty płatniczej. Możemy też zawsze zweryfikować doradcę, który do nas dzwoni. Sprawdzajmy wiadomości tekstowe, które do nas przychodzą czy strony internetowe, na których dokonujemy zakupów.

A jeśli już senior da się przechytrzyć oszustom i pojawi się w oddziale banku, prosząc o wypłatę dużej kwoty, np. wszystkich oszczędności?

Dbamy nie tylko o edukację klientów banku. Regularnie szkolimy również doradców. Są bardzo wyczuleni, jeśli coś w zachowaniu klienta wzbudza ich podejrzenie. Taką sugestią może być fakt, że senior w czasie wizyty w banku ma stale włączony telefon komórkowy. Oszuści często proszą, by nie wyłączać telefonu. Doradca rozmawia wówczas z klientem, a jeśli podejrzenia się potwierdzają może wstrzymać transakcję i o całej sytuacji powiadomić policję.

Profesjonalni doradcy to również jeden z bardzo ważnych czynników, który pozwala chronić klientów. Dzięki nim udaje się przeciwdziałać takim oszustwom.

Seniorzy, bardziej niż inne grupy wiekowe klientów banku oczekują i cenią sobie fizyczny kontakt w oddziale. W jaki sposób zwiększacie dostępność placówek PKO Banku Polskiego?

W PKO Banku Polskim obsługujemy zróżnicowane grupy wiekowe klientów. Od lat konsekwentnie budujemy dla klientów multikanalowe środowisko obsługi. Tę samą operację nasz klient może wykonać w kanale zdalnym, w placówce stacjonarnej u doradcy albo skorzystać z obsługi telefonicznej. Każdy klient bez względu na wiek i ograniczenia zdrowotne może wybrać najwygodniejszą dla siebie formę obsługi.

Jeśli nasz klient wybierze obsługę w placówce stacjonarnej, to przede wszystkim może umówić się na konkretną godzinę. Może tego dokonać poprzez formularz na stronie internetowej, przez serwis transakcyjny albo przez infolinię. Każda osoba zainteresowana obsługą w placówce stacjonarnej może sprawdzić, które placówki w jej okolicy są placówkami bez barier architektonicznych: wysokich

progów czy możliwości wejścia do środka wyłącznie schodami. Placówki bez barier architektonicznych oznaczamy w wyszukiwarce na naszej stronie specjalną ikonką.

Czy w PKO Banku Polskim działa wolontariat skierowany do seniorów?

Bardzo dobrym przykładem jest wsparcie banku dla Powstańców Warszawskich, którego od 2017 r. udzielają wolontariusze z regionu warszawskiego.

Często są to odwiedziny w Domu Powstańców Warszawskich i rozmowy z żyjącymi jeszcze Powstańcami, które są dla nich bardzo ważne. Przede wszystkim chodzi o poświęcony im czas. Pozostajemy z nimi w stałym kontakcie.

Wolontariusze podejmują także inne działania, np. remonty mieszkań Powstańców. Część wolontariuszy angażuje się osobiście, samodzielnie wykonując prace remontowe. Inni dokładają swoją finansową cegiełkę. Te przedsięwzięcia wspiera także Fundacja PKO Banku Polskiego. Dzięki pieniądзом przekazanym przez pracowników naszego banku i fundację, wymieniliśmy m.in. kilkadziesiąt kuchenek, lodówek i innych sprzętów.

Co roku 1 sierpnia wolontariusze odwiedzają groby poległych Powstańców.

Dziękujemy za rozmowę, a naszych słuchaczy zapraszamy na bezpośrednie spotkanie z ekspertem PKO Banku Polskiego, które odbędzie się na początku semestru wiosennego.

Praca dorywcza seniorów

Praca zawodowa to najczęściej życiowa konieczność pozyskania środków niezbędnych do bieżącego zaspakajania potrzeb ale dla wielu także pasja, sens życia, miejsce w społeczeństwie, potwierdzenie swojej wartości, inspiracja do aktualizacji kompetencji zawodowych.

Podjęcie stałych obowiązków podtrzymuje kondycję psychofizyczną, inspiruje do podnoszenia lub aktualizacji wiedzy, umożliwia kontakty i przebywanie wśród ludzi.

Przejście na świadczenia emerytalne łączy się ze zmianą dotychczasowego środowiska, a ponadto z poważnym obniżeniem dotychczasowego poziomu dochodów, które powodują obniżenie standardów, do których osoba starsza była przyzwyczajona. Wielu seniorów, zwłaszcza tych relatywnie młodych, odczuwa potrzebę dorywczej pracy aby tę lukę wypełnić.

Potencjalnym rynkiem pracy dla osób starszych mogą być organizacje pozarządowe, bowiem najchętniej podejmowaną przez seniorów pracą jest zatrudnienie w macierzystej organizacji wśród znanych osób i w życzliwej atmosferze. UTW mają stałe potrzeby w zakresie zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy, m.in. wykładowców, trenerów, instruktorów, lektorów, księgowych, radców prawnych i wielu innych realizatorów zadań statutowych lub odpłatnej działalności pożytku publicznego.

Rozwiązaniem w/w problemów, zapewniającym zarazem optymalne warunki finansowe jest t.zw. **działalność nierejestrowana**. Jest limitowana pod względem dochodów ale prosta w ewidencji.

Przychód z działalności nierejestrowanej nie może w żadnym miesiącu przekroczyć 75% minimalnego wynagrodzenia. Limit ten wynosi w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2024 r. 3181,50 zł. Po przekroczeniu limitu osoba prowadząca działalność nierejestrowaną ma obowiązek ją zarejestrować.

Osoby prowadzące działalność nierejestrowaną nie muszą umieszczać na fakturze numeru NIP, niezależnie od tego, czy taki numer posiadają, czy nie.

Działalność nierejestrowana to namiastka jednoosobowej działalności gospodarczej tyle, że w niewielkim, limitowanym w skali miesiąca zakresie, ale za to nie wymagająca ponoszenia kosztów składek ZUS.

Pozostawia zatem wykonawcy wyraźnie większą kwotę netto niż np. umowa zlecenia, zaś uprawnienia do świadczeń zdrowotnych i pokrewnych wynikają ze statusu emeryta /rencisty.

Wychodząc na przeciw tym potrzebom, Branżowa Komisja Dialogu Społecznego ds. UTW zaprosiła Panią Katarzynę Adamską-Dudkiewicz, ekspertkę Stołecznego Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych aby przybliżyła liderom UTW zasady pracy w systemie działalności nierejestrowanej.

Temat został przedstawiony przez Panią Katarzynę Adamską-Dudkiewicz bardzo szczegółowo, w przystępnej formie wraz przykładami rozliczeń i prowadzenia dokumentacji.

Nie ma ograniczeń ani w rodzaju ani czasu pracy, nie wymaga ona procedur rejestracyjnych, a jedynie prostej ewidencji wystawionych rachunków i przestrzegania miesięcznych limitów dochodowych.

W rocznym rozliczeniu podatkowym PIT, dochód z działalności nierejestrowanej należy umieścić w wyznaczonej do tego rubryce formularza i uiścić podatek dochodowy od osób fizycznych na ogólnych zasadach.

Istnieje możliwość odliczenia od przychodów z działalności nierejestrowanej, poniesionych i uzasadnionych zakresem prac kosztów uzyskania.

Dokumentacja takiej działalności jest bardzo prosta, a jedyną ważną sprawą jest pilnowanie, aby miesięczne zarobki nie przekroczyły ustalonego limitu 75% minimalnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, publikowanego przez GUS na kolejne okresy półroczne.

Zainteresowanych zapraszamy do bezpośredniego kontaktu z ekspertem.

F.Kott

ZMIANA SIEDZIBY BIURA ZARZĄDU UTW SGH

W związku z kapitalnym remontem budynku A SGH przy ulicy Rakowieckiej 24, informujemy naszych słuchaczy, interesantów, gości i Partnerów, iż biuro Zarządu oraz sekretariat UTW SGH funkcjonuje obecnie w budynku Głównym przy Al. Niepodległości 162 II p. pokój 234. Godziny urzędowania i telefony pozostały bez zmian.

Przepraszamy za utrudnienia, prosimy o wyrozumiałość bo to dla wszystkich ciężki czas, ale zażytkowy budynek przy ulicy Rakowieckiej 24 musi przejść gruntowną modernizację.

Zarząd UTW SGH

WIGILIA 2024

Zapraszamy słuchaczy UTW SGH wykładowców i instruktorów oraz wolontariuszy na Spotkanie świąteczne, które odbędzie się w dniu 19 grudnia 2024 r. o 15.20 w Auli Głównej SGH.

W programie m.in. Koncert Roberta Mojsy, absolwenta Wydziału Wokalnego Akademii Muzycznej im. Fr. Chopina w Warszawie.

Zapraszamy!

IV WIELKI KONGRES UTW

Trwają konsultacje projektu Paktu na rzecz Seniorów – dokumentu programowo strategicznego dla środowiska UTW. Jego przyjęcie nastąpi w czasie IV Wielkiego Kongresu UTW, który odbędzie się w Teatrze Wielkim - Operze Narodowej w Warszawie, 19 maja 2025 roku. Ewentualne jego uzupełnienia i korekty przyjmujemy do końca grudnia 2024 r.

Akredytację na Kongres prowadzić będziemy od 1 lutego 2025 r. elektronicznie Deklaracja udziału będzie opublikowana na stronie www.fundacjaoputw.pl

Prosimy o śledzenie komunikatów w sprawach organizacyjnych i programowych publikowanych na w/w stronie.

OSTATNIE PRZESŁUCHANIA

Prowadzimy ostatnie przesłuchania w ramach eliminacji do występów zespołów tanecznych na IV Wielkim Kongresie UTW.

Preferowane są zespoły duże, o znacznym dorobku artystycznym, których program wypełni scenę Teatru Wielkiego wybitnym, ale trwającym do 10 minut występem.

Przed ewentualnym zgłoszeniem prosimy o zapoznanie się z Regulaminem oraz wypełnienie arkusza zgłoszeniowego, publikowanego na www.fundacjaoputw.pl

Komisja pod przewodnictwem Pani Laury Łącz mająca wyłonić zespoły do występu na deskach Opery Narodowej ma niezwykle trudne zadanie, bowiem dotychczas zaprezentowane zespoły ustawiły artystyczną poprzeczkę niezwykle wysoko.

Ocenie podlega dobór repertuaru, talenty estradowe ale też kostiumy, choreografia i ogólne wrażenia artystyczne.

W NOWYM ROKU

W Nowym Roku 2025 życzymy naszym Słuchaczom, Partnerom, Sponsorom wielu radości, sukcesów i spełnienia marzeń.

Oby nigdy nie opuszczał Was optymizm, radość życia i chęć podejmowania nowych wyzwań.

Aby zawsze towarzyszyli Wam życzliwi ludzie, sprawdzeni przyjaciele gotowi do pomocy.

Wszystkiego co najlepsze!

Życzy Zarząd UTW SGH

**ZDROWYCH, PEŁNYCH CIEPŁA,
SPOKOJU I RADOSNYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARÓDZENIA ORAZ
POMYŚLNOŚCI I SUKCESÓW
W NOWYM ROKU**

**W IMIENIU ZARZĄDU
UTW SGH**

ŻYCZY KRYSTYNA LEWKOWICZ

